

شیوه نامه استقرار فرآیند ترجمان دانش در مراکز تحقیقاتی و گروه های آموزشی

از نمایندگان ترجمان دانش در مراکز تحقیقاتی و گروه های آموزشی دانشگاه انتظار می رود برای استقرار فرآیند ترجمان دانش در مرکز یا گروه آموزشی مربوطه، مطابق گامهای عملیاتی زیر اقدام نمایند:

گام اول: سوال پژوهش (شناسایی نیازهای تصمیم گیرندگانی که از نتایج تحقیق استفاده می کنند و تبدیل آنها به صورت موضوع پژوهش).

۱-۱ شناسایی مخاطبین طرح های تحقیقاتی:

تهیه فهرست جامعی از سازمانهایی که می توانند از نتایج پژوهشهای مرکز/ گروه استفاده کنند.

۱-۲ معرفی توانمندی های مرکز/ گروه:

- اعلام زمینه ها و ظرفیتهای پژوهشی مرکز/ گروه به سازمانهای استفاده کننده.
- تهیه بانک های اطلاعاتی از مشخصات و توانمندیهای پژوهشگران مرکز/ گروه و قرار دادن این اطلاعات در دسترس سایر سازمانها.

۱-۳ تعیین اولویت های پژوهشی:

- برگزاری جلسات منظمی با افراد یا سازمانهای استفاده کننده از نتایج پژوهش برای شناسایی اولویتهای آنها.
- اطلاع رسانی به پژوهشگران مرکز/ گروه در مورد اولویتهای تحقیقاتی سایر سازمانها از طریق وب سایت، بانک اطلاعاتی و غیره.
- تعیین اولویتهای پژوهشی مرکز/ گروه با حضور نمایندگان سازمانهای اجرایی و یا استفاده کنندگان از نتایج پژوهش.
- قرار دادن فهرست به روز شده اولویتهای تحقیقاتی مرکز/ گروه در دسترس پژوهشگران.

۱-۴ زمینه سازی اجرای پژوهش های مرتبط:

برگزاری جلسات منظم و هدفدار با استفاده کنندگان از نتایج پژوهش برای توسعه همکاری و استفاده از ظرفیتهای متقابل (شبکه همکاری).

گام دوم: تولید دانش (تولید شواهدی که در تصمیم گیری ها قابل استفاده باشند).

۲-۱ تعیین اولویت انتخاب طرح های تحقیقاتی:

اولویت دادن به پژوهش هایی که منجر به تولید "پیام قابل انتقال" با سطح بالایی از شواهد می شوند (مانند انجام مطالعات مروری منظم و یا فعالیتهای تولید راهنماهای بالینی و...).

۲-۲ جلب همکاری مخاطبین:

مشارکت دادن گروه هایی که بایستی از نتایج تحقیق استفاده کنند در طراحی یا انجام تحقیق.

۲-۳ جلب اطمینان مخاطبین از کیفیت انجام طرح های تحقیقاتی:

- ایجاد برنامه تضمین کیفیت (پروتکل های انجام پرسشگری و یا آموزش کارکنان پژوهش) برای اطمینان استفاده کنندگان از نتایج تحقیق نسبت به کیفیت پژوهش های انجام شده در مرکز/گروه.
- انجام فعالیتهای کنترل کیفیت (پایش برنامه اجرا به صورت داخلی توسط گروه تحقیق و یا نظارت خارج از آن) در مورد کلیه طرح های تحقیقاتی.

۲-۴ توجه به زمان قابل قبول در انجام طرح های تحقیقاتی:

- در نظر گرفتن زمان قابل قبول بین "مشخص شدن موضوع پژوهش" تا "شروع پژوهش" (فرآیند بررسی پیشنهاد پژوهش).
- توجه به مدت زمان انجام طرح ها و نبود تاخیر در انجام آنها (طرح های کاربردی بایستی در زمان مفید به نتیجه برسند).
- در نظر گرفتن زمان قابل قبول بین "پایان پژوهش" تا "ارایه نتایج در قالب گزارش" (فرآیند ارائه نتایج پژوهش).

گام سوم: انتقال دانش (استفاده از سازوکارهای مناسب برای انتشار نتایج پژوهش و انتقال آن به مخاطبین)

۳-۱ تعیین فرآیند انتخاب طرح های ترجمان دانش:

تدوین شیوه نامه ای که مشخص کند نتایج کدام یک از پژوهش های خاتمه یافته باید به گروه های مخاطب (غیر از سایر محققین و سازمانهای ارایه دهنده منابع پژوهشی) انتقال یابند.

۳-۲ آموزش پژوهشگران در موارد زیر:

- فرآیند انتقال دانش حاصل از پژوهش و چگونگی انجام آن.
- تبدیل نتایج تحقیقات به صورت پیام های قابل انتقال به مخاطب.
- مهارتهای ارتباطی.

۳-۳ استفاده از خدمات انتقال دانش:

فراهم سازی امکان استفاده پژوهشگران از خدمات کسانی که با مهارتهای انتقال دانش آشنایی دارند. (افرادی که در سازمان ما با این شرح وظیفه کار می کنند و یا خرید خدمات از افراد و نهادهای خارج از سازمان ما).

۳-۴ تعیین مخاطبین:

درج فهرستی از استفاده کنندگان از نتایج پژوهش برای تمامی طرح های تحقیقاتی.

۳-۵ تدوین پیام قابل انتقال:

تدوین پیام قابل انتقال به مخاطبین در کلیه مقالات حاصل از پژوهش های مبتنی بر ترجمان دانش که در مجلات علمی دانشگاه منتشر می شوند.

۳-۶ پیش بینی زمان لازم برای انتشار:

لازم است زمان ارسال مقالات تا انتشار آنها در مجلات به نحوی باشد که مداخله های حاصل از پژوهش در زمان معقول به نتیجه برسند (با توجه به نیاز تصمیم گیران به دسترسی سریع به نتایج تحقیق).

۳-۷ درج پیام در گزارش نهایی:

تدوین چارچوب گزارش نهایی طرح های پژوهشی به صورتی که سازمانها یا افراد استفاده کننده از نتایج تحقیق، پیام قابل انتقال را به سادگی شناسایی کنند.

۳-۸ برآورد تسهیلات مورد نیاز:

پیش بینی منابع مالی، تجهیزات و زمان لازم جهت تهیه محتوی مناسب گروه مخاطب و انتشار نتایج پژوهش ها (غیر از انتشار در مجلات علمی پژوهشی و یا شرکت در همایش ها).

۳-۹ انتشار نتایج طرح های تحقیقاتی به شیوه های زیر:

- وب سایت یا بانک الکترونیکی.
- برگزاری جلسات با مخاطبین و تصمیم گیرندگان.
- برگزاری برنامه منظم با رسانه های عمومی و اختصاصی (مانند نشریات مربوط به زنان یا جوانان).

۳-۱۰ توجه به قوانین مالکیت معنوی:

راهنمایی پژوهشگران در مورد لزوم توجه به قوانین مالکیت معنوی در مورد انتشار نتایج پژوهش ها پیش از انتشار آنها در مجلات.

۳-۱۱ ارزیابی فعالیتهای ترجمان دانش:

تعیین ملاک هایی جهت ارزیابی فعالیتهای پژوهشگران برای انتقال دانش حاصل از پژوهش.

۳-۱۲ تشویق و ایجاد انگیزه:

تدوین سازوکاری برای تشویق طرح های ترجمان دانش، از جمله اعطای امتیاز برای ارتقاء یا ترفیع پژوهشگران.

۳-۱۳ بررسی استفاده از نتایج پژوهش ها:

- انجام پژوهشهایی در مورد میزان استفاده از شواهد (پژوهش های داخلی یا خارجی) توسط تصمیم گیرندگان.
- شناسایی موانع احتمالی تغییر رفتار تصمیم گیرندگان برای استفاده از نتایج پژوهش ها.

گام چهارم: ترویج استفاده از شواهد (کمک به تصمیم گیرندگان برای استفاده بهتر از نتایج پژوهشها)

۴-۱ برگزاری برنامه های آموزشی:

- برنامه هایی مانند "پزشکی مبتنی بر شواهد" و یا "تصمیم گیری مبتنی بر شواهد" برای ارایه دهندگان خدمات یا مدیران.
- برنامه هایی برای ترویج استفاده از ابزارهایی که تصمیم گیری مبتنی بر شواهد را تقویت می کنند، مانند تولید شواهد "مطالعات مروری سیستماتیک" و "راهنماهای بالینی".

۴-۲ کمک به تصمیم گیرندگان:

شرکت پژوهشگران مرکز / گروه در کمیته های فنی برای کمک به تصمیم گیری در سازمانهای اجرایی، مدیریت بیمارستانها و نیز گروه های حمایت کننده از سلامت بیماران و مردم.

۴-۳ ارسال یادآور:

ارسال یادآور به تصمیم گیرندگان، برای پیگیری نتایج پژوهش هایی که قبلاً نتایج آنها را ارسال کرده ایم.